

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΘΕΣΕΩΝ & ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ: Κόμματα & Υποψήφιους Βουλευτές της Ελληνικής Δημοκρατίας

ΘΕΜΑ: Κατοχύρωση της Προαιρετικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Δικαιώματος στην Ψηφιακή Ακεραιότητα

1. Η Αρχή της Ψηφιακής Ακεραιότητας

Σύμφωνα με την αρχή αυτή όπως εφαρμόζεται στην Ελβετία, η **ψηφιακή ακεραιότητα** αποτελεί προέκταση του δικαιώματος στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας (Άρθρο 5 Συντ.). Περιλαμβάνει τη μη αλλοίωση της προσωπικότητας του ατόμου μέσω της ψηφιακής επεξεργασίας και την **προστασία από την καθολική ψηφιακή παρακολούθηση**.

2. Το Δικαίωμα στην «Εκτός Δικτύου» Ζωή (Offline Life)

Η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν θα μετατραπεί σε εργαλείο κοινωνικού αποκλεισμού. Ζητούμε τη θεσμοθέτηση του **δικαιώματος επιλογής** μεταξύ ψηφιακών και αναλογικών μέσων, όπως συμβαίνει στο «συνταγματικό πείραμα της Ελβετίας».

3. Βασικά Αιτήματα

- **Προαιρετικότητα των Ψηφιακών Εργαλείων:** Η χρήση ψηφιακής ταυτότητας, ψηφιακού πορτοφολιού (wallet) και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (gov.gr) πρέπει να παραμείνει **αυστηρά προαιρετική** και συμπληρωματική.
- **Διασφάλιση Αναλογικών Εναλλακτικών:** Το κράτος υποχρεούται να διατηρεί επαρκείς δομές για την εξυπηρέτηση των πολιτών με φυσική παρουσία και έγγραφα, χωρίς καμία διάκριση ή πρόσθετο κόστος.
- **Προστασία των Μετρητών:** Κατοχύρωση της αποδοχής των μετρητών ως νόμιμου μέσου πληρωμής για όλες τις συναλλαγές, ως εγγύηση της ιδιωτικότητας και της ελευθερίας.

- **Απαγόρευση της Ενιαίας Βάσης Δεδομένων:** Αποτροπή της πλήρους διαλειτουργικότητας υπό ένα μοναδικό/προσωπικό αριθμό που οδηγεί σε ένα «κεντρικό ψηφιακό προφίλ» του πολίτη, εκτεθειμένο σε αυταρχικό έλεγχο ή κυβερνοεπιθέσεις.

4. Εκλογική Δέσμευση

Καλούμε κάθε υποψήφιο να δεσμευτεί δημόσια ότι θα εργαστεί για την **τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου**, ώστε να απαγορεύεται η άρνηση παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε πολίτη που δεν διαθέτει ψηφιακά μέσα.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Για την αποφυγή του ψηφιακού αποκλεισμού και τη διασφάλιση της **ψηφιακής ακεραιότητας**, **προτείνουμε** τη θεσμοθέτηση μιας «**Διπλής Πύλης Εξυπηρέτησης**» (Dual Access System), η οποία θα λειτουργεί ως εξής:

1. Ισοδυναμία Φυσικής και Ψηφιακής Ταυτοποίησης

- **Πρόταση:** Η ταυτοποίηση του πολίτη με τη φυσική επίδειξη του δελτίου ταυτότητας (χωρίς υποχρεωτική ενεργοποίηση ψηφιακού τσιπ ή wallet) παραμένει **πλήρως ισότιμη** με την ψηφιακή ταυτοποίηση.
- **Τεχνική Λύση:** Οι δημόσιες υπηρεσίες και οι τράπεζες υποχρεούνται να διατηρούν τη δυνατότητα **χειροκίνητης καταχώρισης** (manual entry) των στοιχείων του πολίτη από τον υπάλληλο, χωρίς την απαίτηση σάρωσης (scanning) ή ψηφιακής επαλήθευσης μέσω εφαρμογών κινητού.

2. Ο ρόλος των ΚΕΠ ως «Αναλογικών Διαμεσολαβητών»

- **Πρόταση:** Μετατροπή των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών σε σταθμούς **Proxy Identity** (με τη χρήση μιας «μεσολαβητικής» ταυτότητας).
- **Τεχνική Λύση:** Για όσους πολίτες αρνούνται την απόκτηση ψηφιακού προφίλ (στο gov.gr), η ταυτοποίηση και η ψηφιακή υπογραφή θα πραγματοποιούνται **ενώπιον του υπαλλήλου του ΚΕΠ**. Ο υπάλληλος, αφού βεβαιώσει τη φυσική ταυτότητα, θα εκτελεί την πράξη στο σύστημα για λογαριασμό του πολίτη, διατηρώντας το έγχαρτο αρχείο με τη φυσική υπογραφή.

3. Διαχωρισμός Μητρώων και Προσωπικού Αριθμού

- **Πρόταση:** Η χρήση του **Προσωπικού Αριθμού** (ΠΑ) να παραμείνει **προαιρετική**.
- **Τεχνική Λύση:** Το κράτος οφείλει να διατηρήσει τη διαλειτουργικότητα των υπαρχόντων διακριτών μητρώων (ΑΦΜ για οικονομικά, ΑΜΚΑ για υγεία). Η άρνηση ενοποίησης των δεδομένων κάτω από έναν ενιαίο ΠΑ αποτελεί **δικαίωμα αυτοδιάθεσης των δεδομένων** και δεν εμποδίζει την παροχή υπηρεσιών, καθώς οι βάσεις δεδομένων μπορούν να επικοινωνούν με τα ήδη υπάρχοντα «κλειδιά» (indexing).

4. Ρήτρα Αναλογικής Εναλλακτικής

- **Πρόταση:** Κάθε νέα ψηφιακή πλατφόρμα (π.χ. για επιδόματα, εγγραφές, ψηφοφορία) πρέπει να συνοδεύεται από **αντίστοιχη έγχαρτη διαδικασία**.
- **Τεχνική Λύση:** Η μη ύπαρξη smartphone ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) δεν αποτελεί νόμιμο λόγο απόρριψης αιτήματος. Το σύστημα πρέπει να επιτρέπει την καταχώριση **φυσικής διεύθυνσης αλληλογραφίας** για την αποστολή εγγράφων και κωδικών.